

Urbanet Analyse
EIET AV ASPLAN VIAK

Fordelingsvirkninger av bompenger

Analyse av Bergensområdet

Fordelingsvirkninger av bompenger – hvem er vinnerne og taperne?

Velkommen til webinar med Urbanet Analyse

Tirsdag 19. mai kl. 12.00-13.00

- Vi ber om at alle muter mikrofonen sin og skrur av kameraet under presentasjonene
- Dersom du ønsker å stille spørsmål eller kommentere rekk opp hånda
- Møtet blir tatt opp og lagt ut på vår nettside i etterkant
- **Neste webinar:**
Tirsdag 9. juni kl. 12.00
Tema: endrede reisevaner som følge av koronavirus

Program

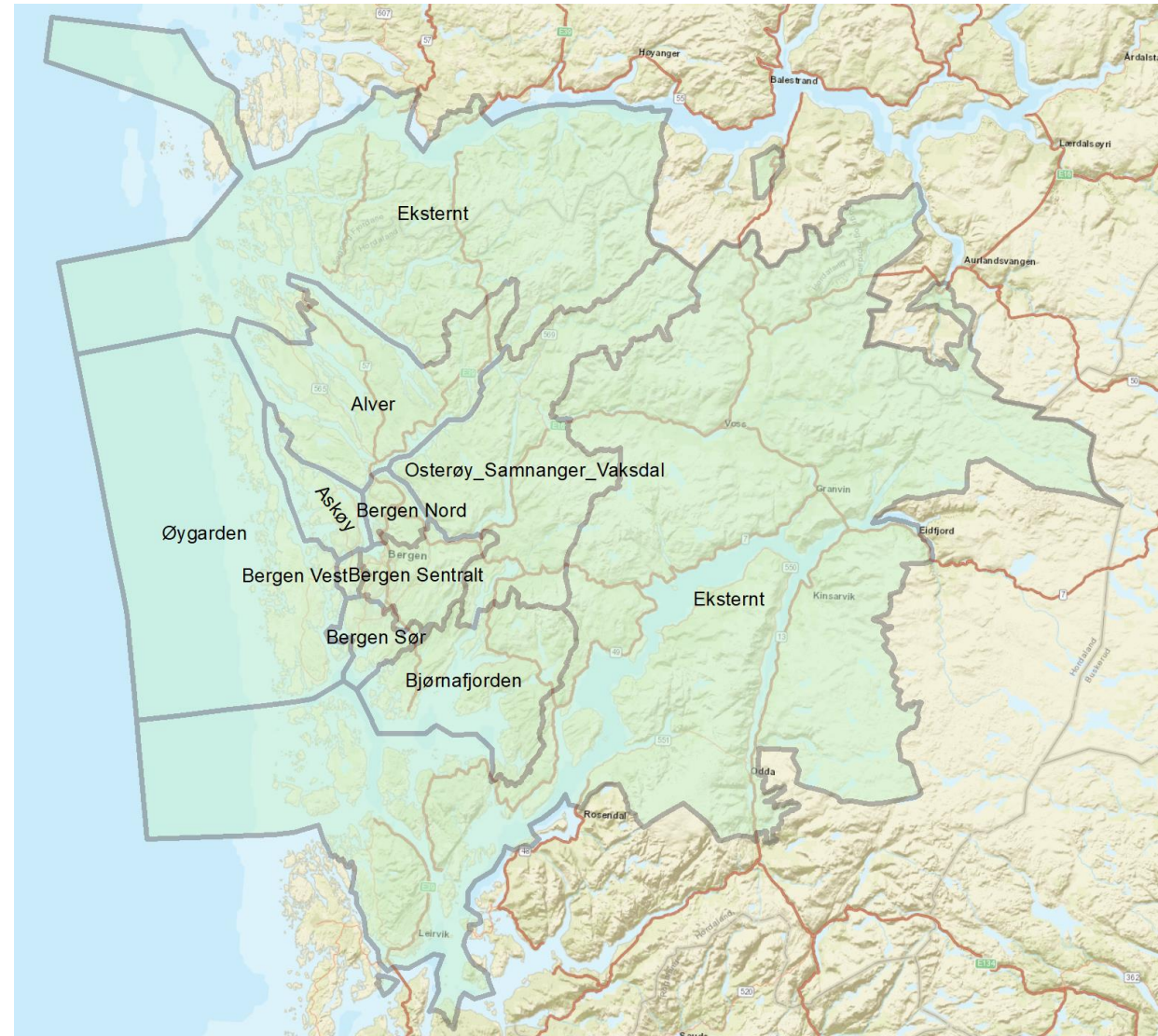
- **Hvem bruker mest bil og hva betaler de i bomringen i Bergen?**
 - Ved Ingunn Ellis, Urbanet Analyse
- **Hva er fordelingsvirkningene av å skattefinansiere bypakken?**
 - Ved Bård Norheim, Urbanet Analyse
- **Spørsmål og kommentarer**
 - Be om ordet i chat

Hvem bruker mest bil og hva betaler de i bomringen i Bergen?

Ved Ingunn Ellis, Urbanet Analyse

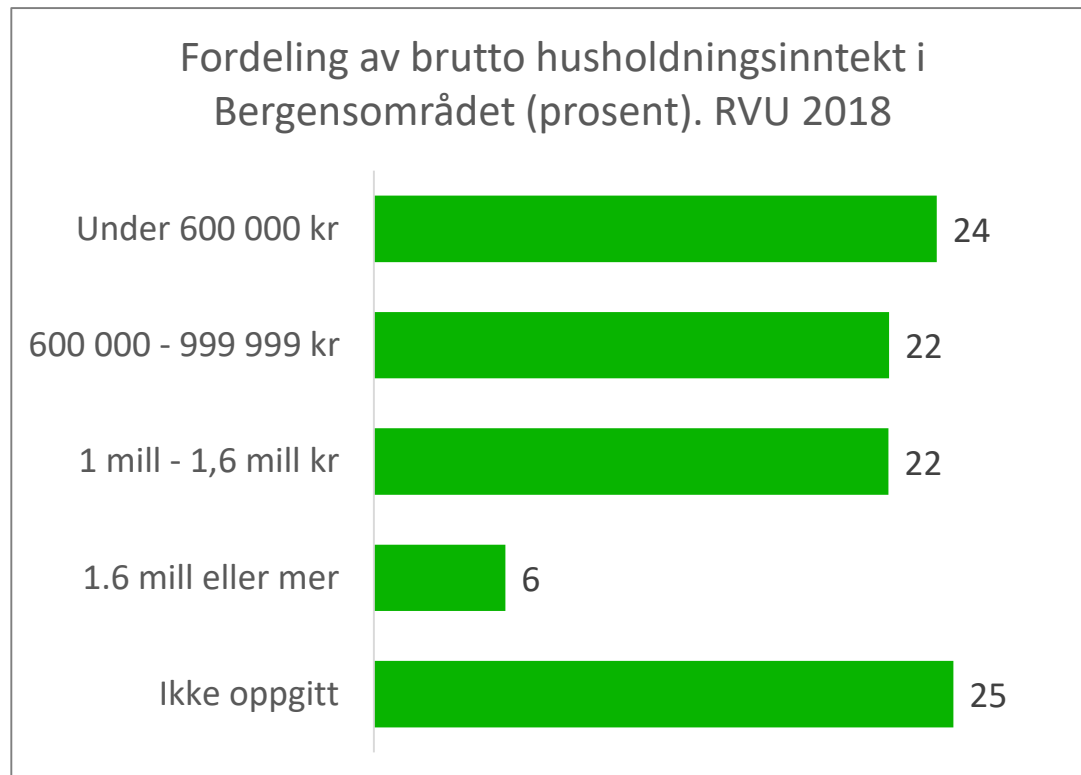
Forutsetninger og datagrunnlag

- Data fra den regionale transportmodellen
 - Bompengeutlegg per bilreise
 - Reiseomfang med og uten bompenger
 - Endring i reisetid med og uten bompenger
- Data fra reisevaneundersøkelsen
 - Reisemønster og bruk av bil blant ulike typer personer:
 - Type husholdning
 - Inntekt

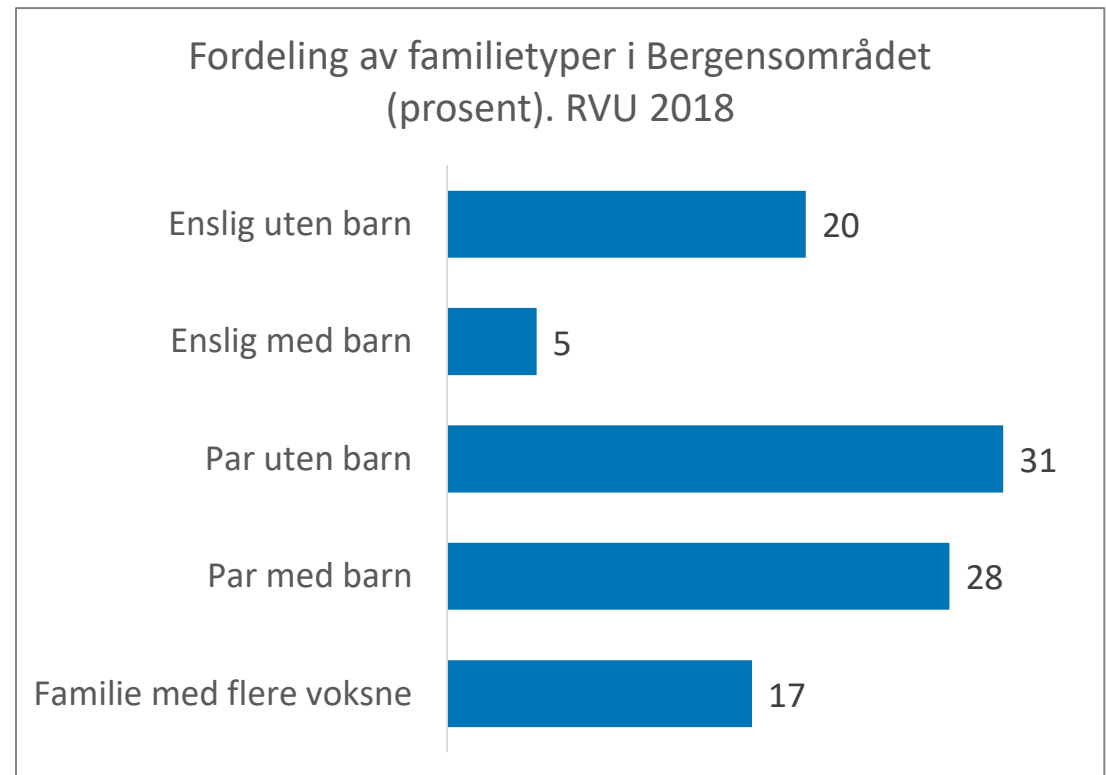

Analyse av ulike inntektsgrupper og familietyper

Inntektsgrupper

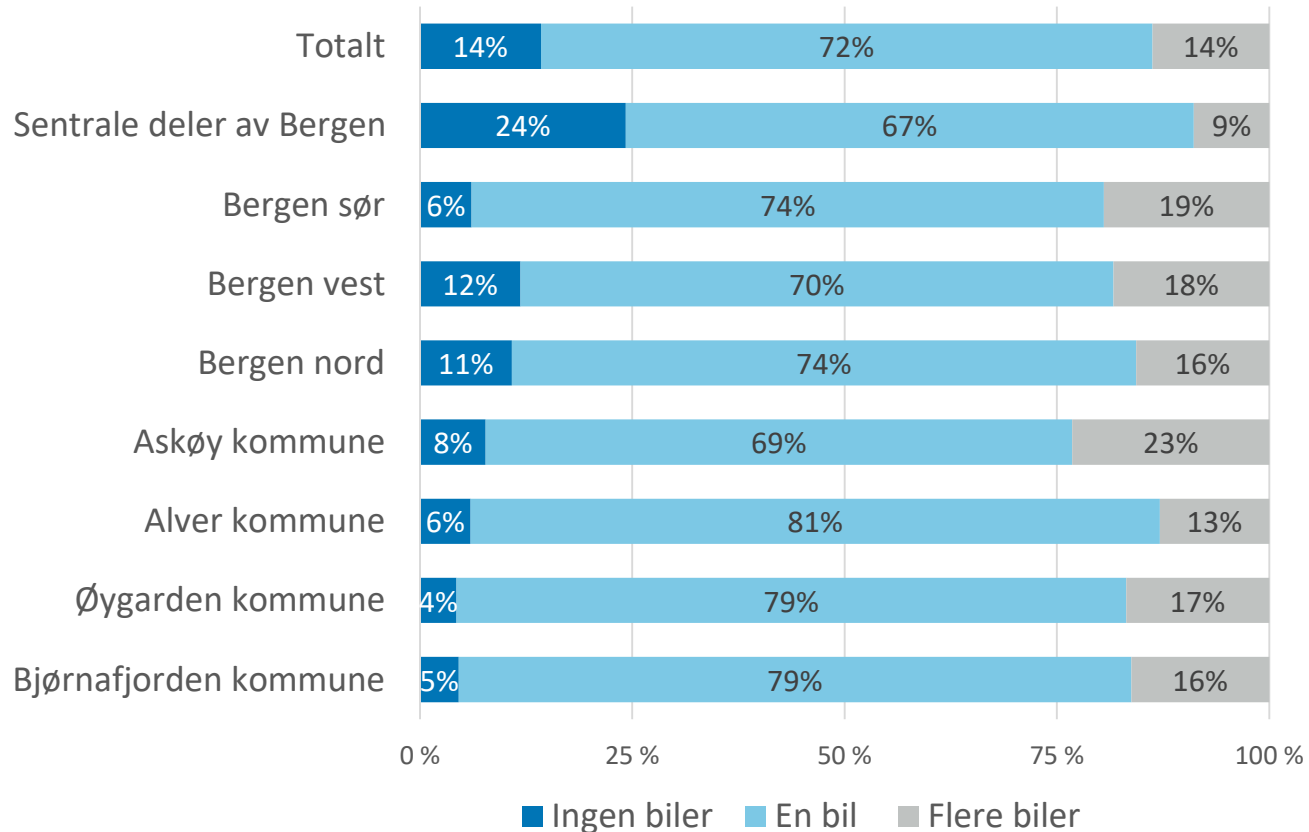

Familietyper

Et stort flertall har tilgang til bil

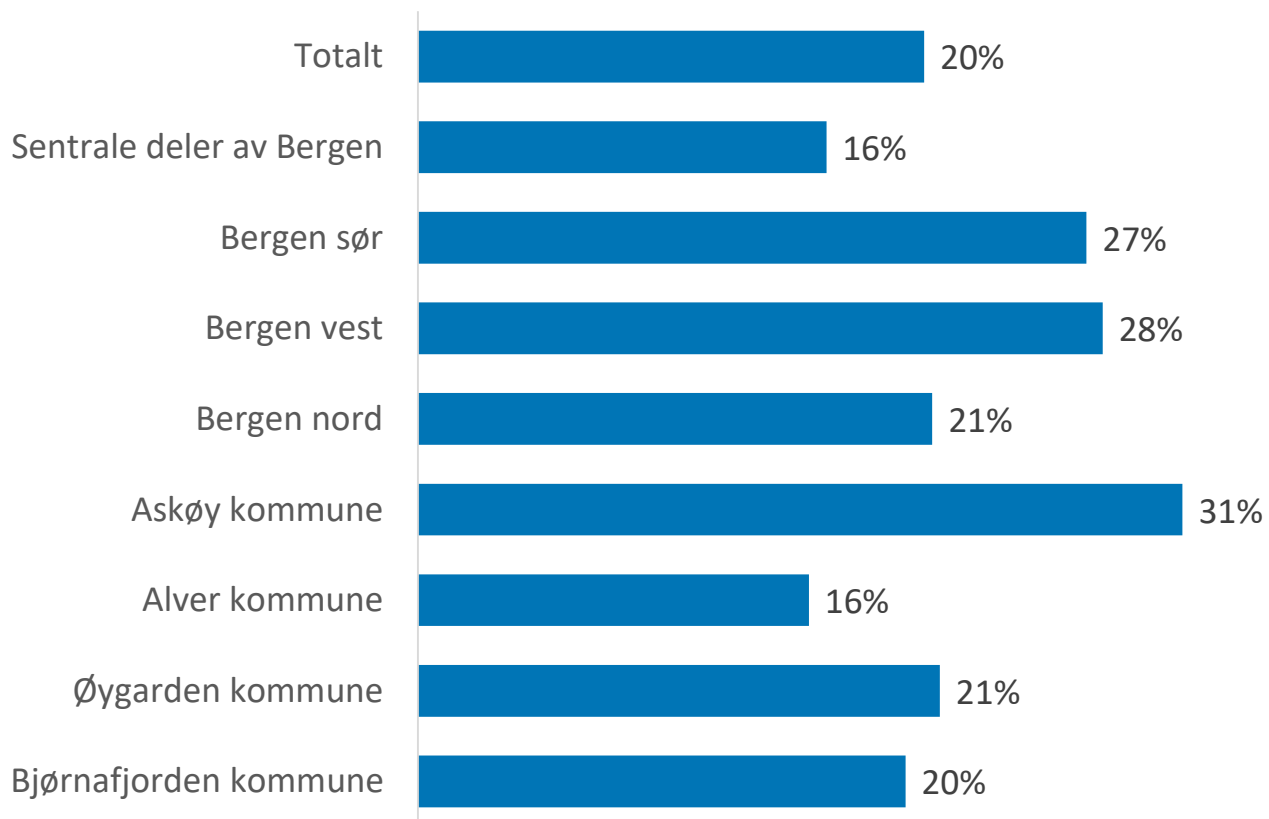
Befolkningens tilgang til bil i Bergensområdet. RVU 2018

- 86 % har minst en bil
 - 14 % har mer enn en bil
 - 14 % har ikke bil
- Tilgang til bil varierer med hvor man bor
 - Flest uten bil i sentrale deler av Bergen
 - Flest med mer enn en bil på Askøy

20 % av bileierne eier en elbil

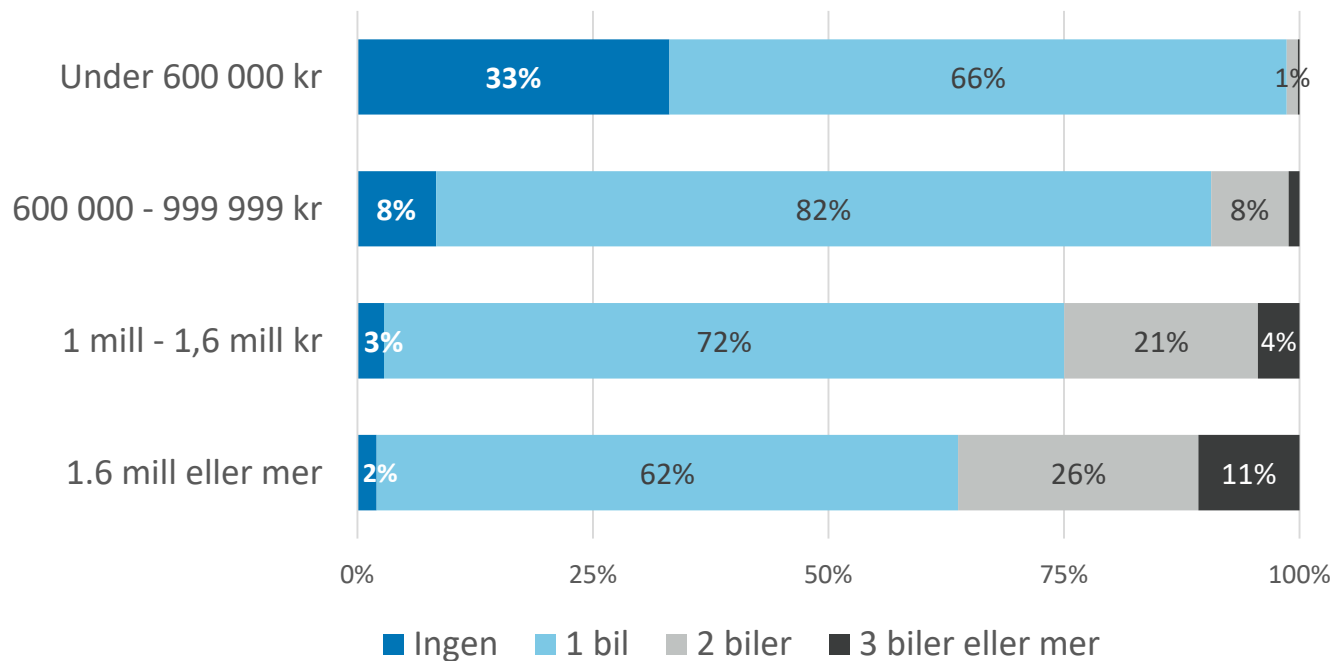
Andel av de som eier bil som eier minst en elbil.
Bergensområdet. RVU 2018

- 20 % av de som eier minst en bil eier elbil
- Flest på Askøy (31%)
- Også høy elbilandel i Bergen sør og Bergen vest
- Tilgang til elbil henger nært sammen med å ha mer enn en bil

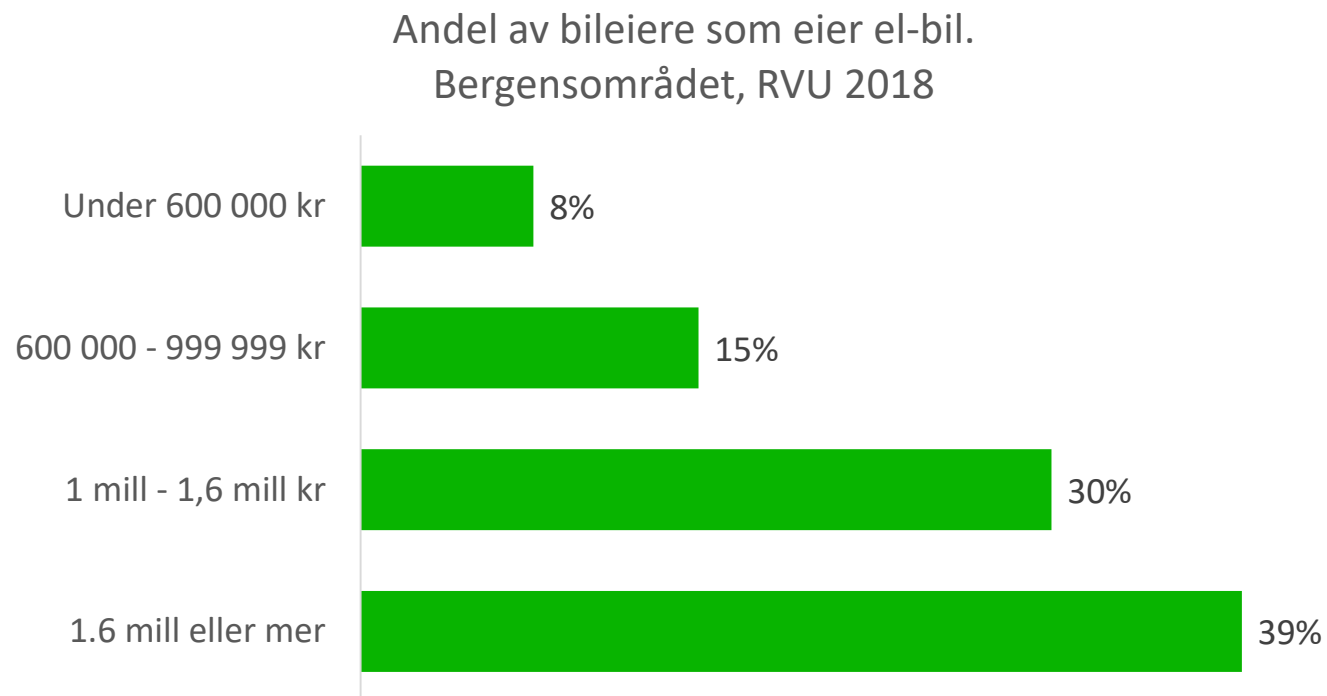
Sterk sammenheng mellom inntekt og tilgang til bil

Tilgang til bil i ulike inntektsgrupper
(brutto husholdningsinntekt). Bergensområdet, RVU 2018

- 33 % av de med lavest inntekt eier ikke bil
- Nesten 40 % av de med mer enn 1,6 mill i samlet husholdningsinntekt har flere biler

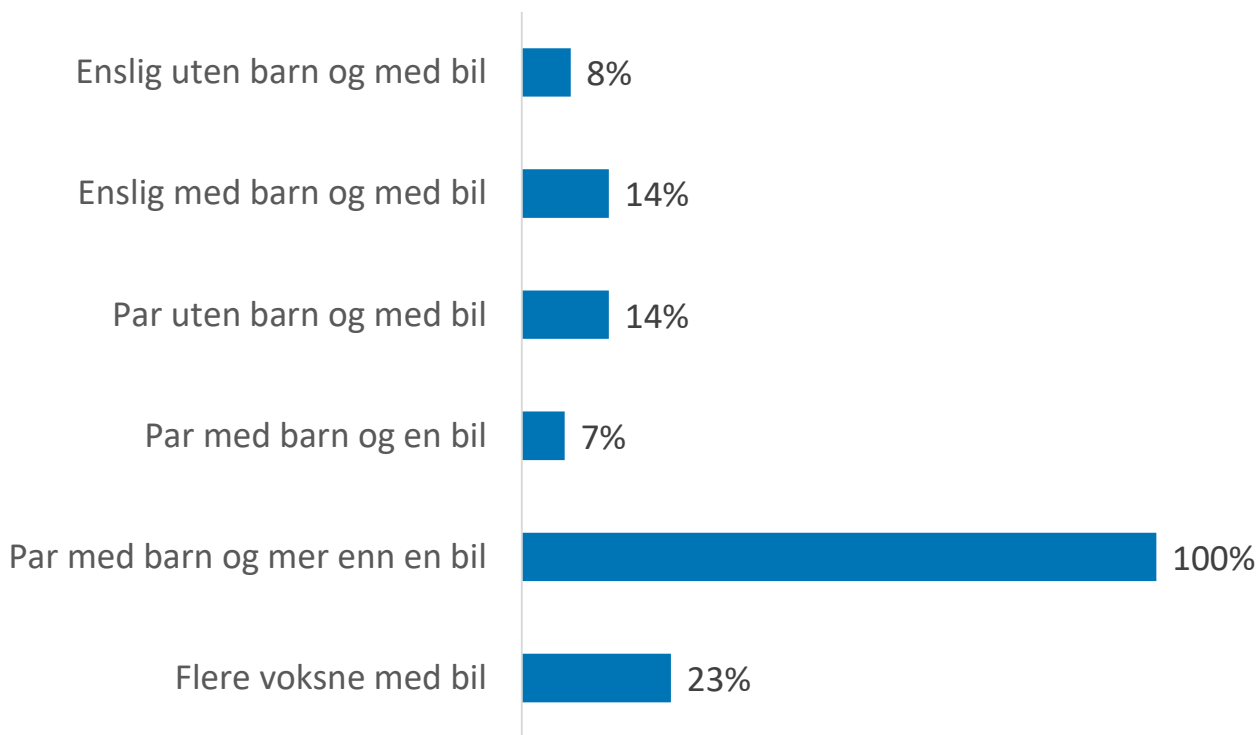
Sterk sammenheng mellom inntekt og tilgang til elbil

- Kun 8 % av bileiere med lavest inntekt eier en elbil
- Nesten 40 % av bileiere med mer enn 1,6 mill i samlet husholdningsinntekt eier en elbil

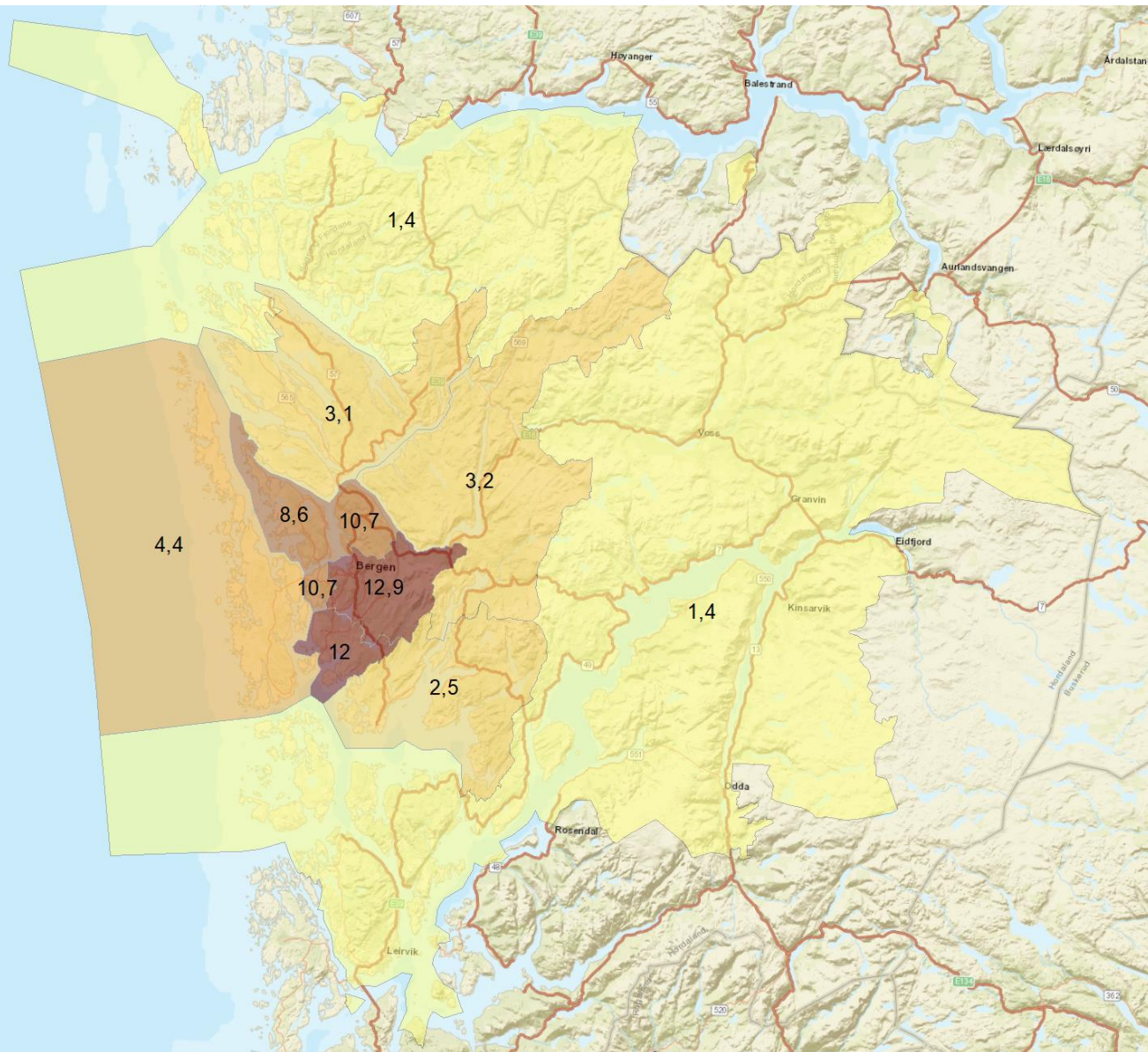
Alle par med barn og mer enn en bil eier en elbil

Andel av de som eier bil som **eier elbil**, i ulike familietyper
Bergensområdet, RVU 2018

- Tilgang til bil varierer med familietype
 - Personer med barn har bil i større grad enn de uten barn
 - Familier med to voksne har i større grad bil enn enslige
- Alle par med barn og mer enn en bil eier en elbil
- Blant par med barn og kun en bil er det 7 % som eier en elbil

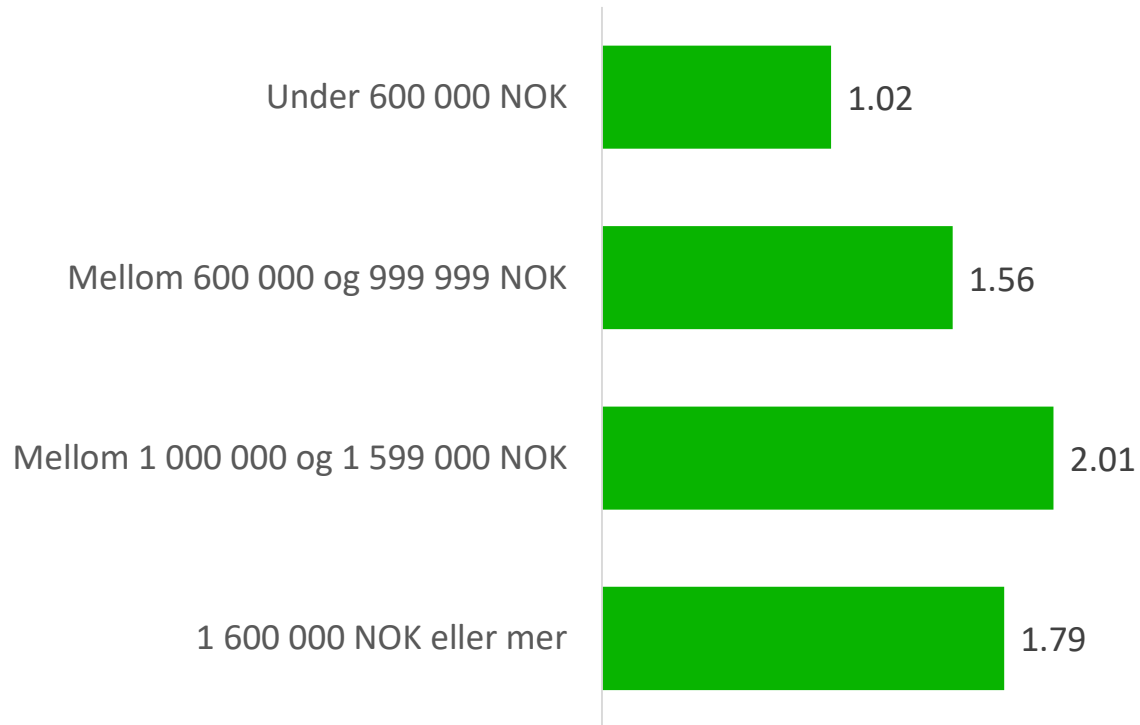
Forventet bomutlegg per biltur

- Basert på data fra RTM
- Reisemønster med bil for reiser fra ulike soner
- Høyest bompengebelastning per reise på reiser fra sentrale deler av Bergen og Bergen sør

Personer med høy inntekt gjør flest bilturer

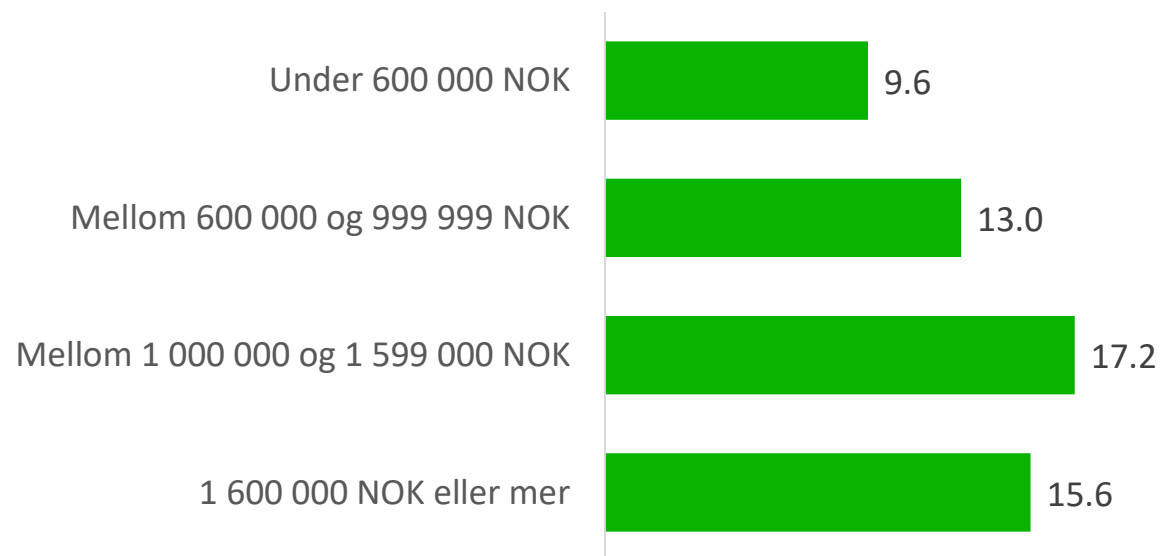
Gjennomsnittlig antall bilturer per person per dag i ulike inntektsgrupper. Bergensområdet, RVU 2018

- Bompengebelastning bestemmes av hvor man bor og hvordan man reiser
- Personer med lavest inntekt gjør færrest bilturer
- Personer i husholdninger med inntekt på 1 - 1,6 mill. kr gjør flest bilturer

Personer med høy inntekt betaler mest i bompenger

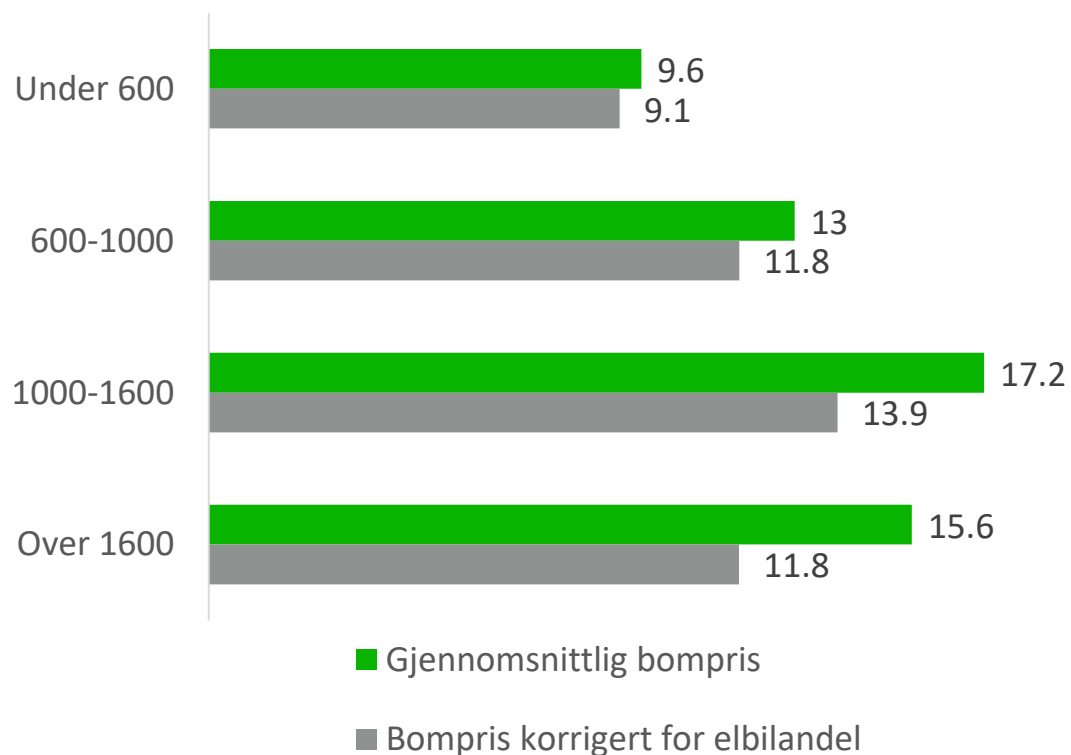
Gjennomsnittlig utgift til bompenger per person per dag i ulike inntektsgrupper (beregnet), Bergensområdet

- Lavest bompengebelastningen blant de som har under 600.000 kr:
 - 9,6 kr per person per dag
- Høyest bompengebelastningen blant de som har 1 – 1,6 mill i samlet husholdningsinntekt:
 - 17,2 kr per person per dag

Personer med høy inntekt betaler mest i bompenger

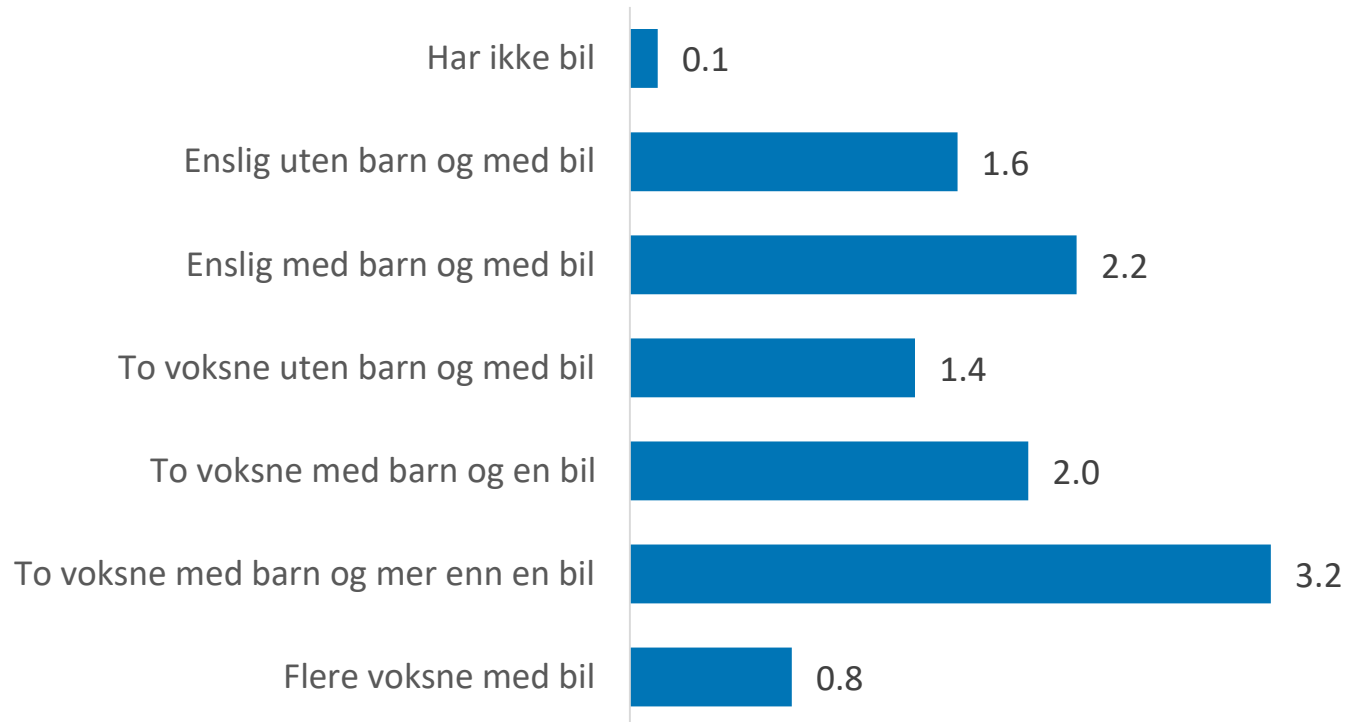
Gjennomsnittlig utgift til bompenger per person per dag i ulike inntektsgrupper (beregnet), Bergensområde

- Tar hensyn til at elbiler betaler noe mindre per passering
- Gjennomsnittlig bompris per dag reduseres noe
- Og mest for de med høyest inntekt

Familier med to voksne og barn gjør flest bilturer

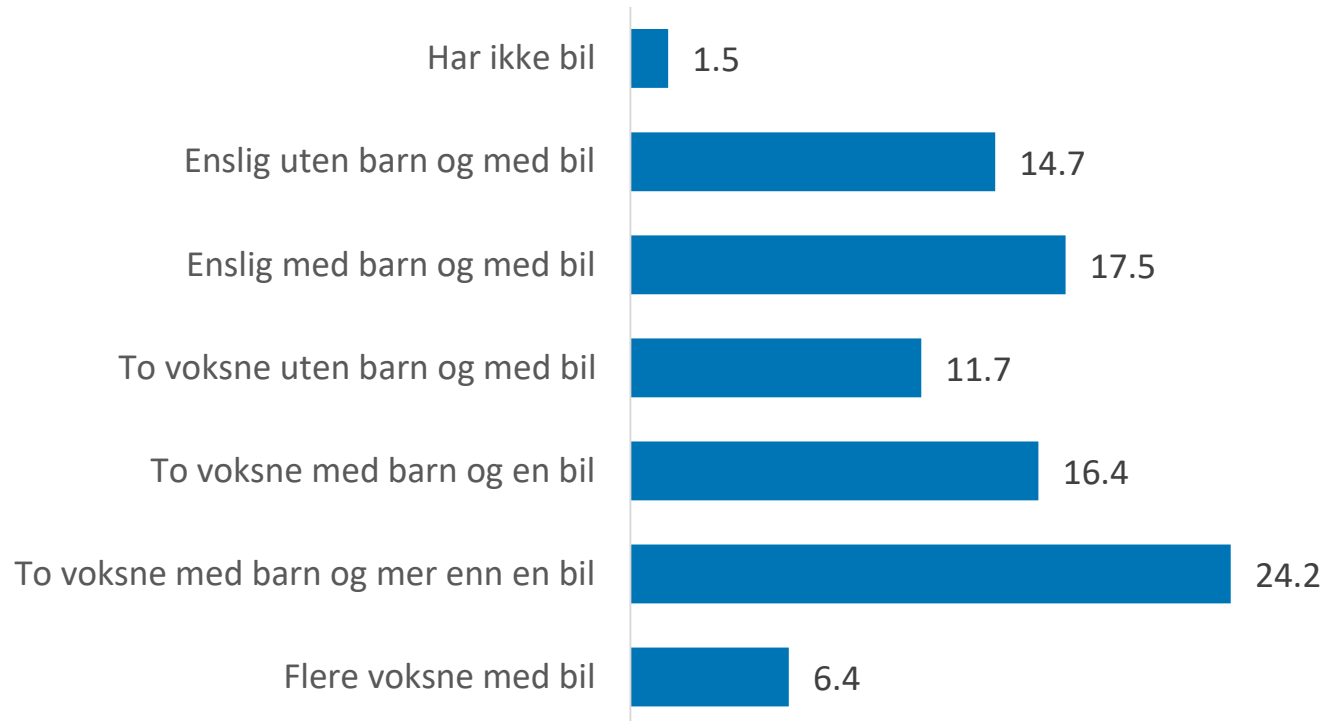
Gjennomsnittlig antall bilturer per person per dag i ulike familietyper (RVU 2018). Bergensområdet, RVU 2018

- Familier med barn gjør flest bilturer
 - **Par med barn og flere biler** gjør flest
- **Enslige** gjør flere bilturer per person enn **par**

Par med barn og flere biler betaler mest i bompenger

Gjennomsnittlig utgift til bompenger per voksne person per dag i ulike familietyper (beregnet)

- Bompengebelastning påvirkes av hvor man bor og hvordan man reiser
- Høyest bompengebelastningen blant par med barn og flere biler (24,2 kr per person per dag)
- Enslige med barn betaler 17,5 kr i snitt per dag
- Par med barn og en bil betaler 16,4 kr per person per dag i snitt

Hva er fordelingsvirkningene av å skattefinansiere bypakken?

Ved Bård Norheim, Urbanet Analyse

Fordelingsvirkninger av bompenger

- Effekten av å kutte ut bompenger
 - Reduserte kostnader ved bompenger
 - Økte kostnader ved å skattefinansiere bypakkene
 - Økte køkostnader når biltrafikken øker
- Fordelingsvirkninger i forhold til:
 - Husholdningsgrupper
 - Inntektsgrupper
- Andre fordelingsvirkninger (som vi ikke ser på)
 - Vurdering av ulike bomsnitt
 - Reiselengde og vegprising
 - Spleiselag og regional omfordeling
 - Andre former for skattelegging

Ca 63 prosent rabatt for elbil i bomringen

Bomringen i Bergen		Uten avtale		Med avtale - 20% rabatt	
		Utenfor rush	Rush	Utenfor rush	Rush
Takstgruppe 1	Bensin/ladbar hybrid	25,00	51,00	20,00	40,80
	Diesel	30,00	56,00	24,00	44,80
	Elbil	10,00	20,00	8,00	16,00
	Hydrogenbil	10,00	20,00	0,00	0,00
Takstgruppe 2	Euro V og eldre	70,00	123,00	70,00	123,00
	Euro VI/ladbar hybrid	37,00	75,00	37,00	75,00
	Nullutslipp (elbil og hydrogenbil)	0,00	0,00	0,00	0,00

De med høyest inntekt har lavets bomtakst

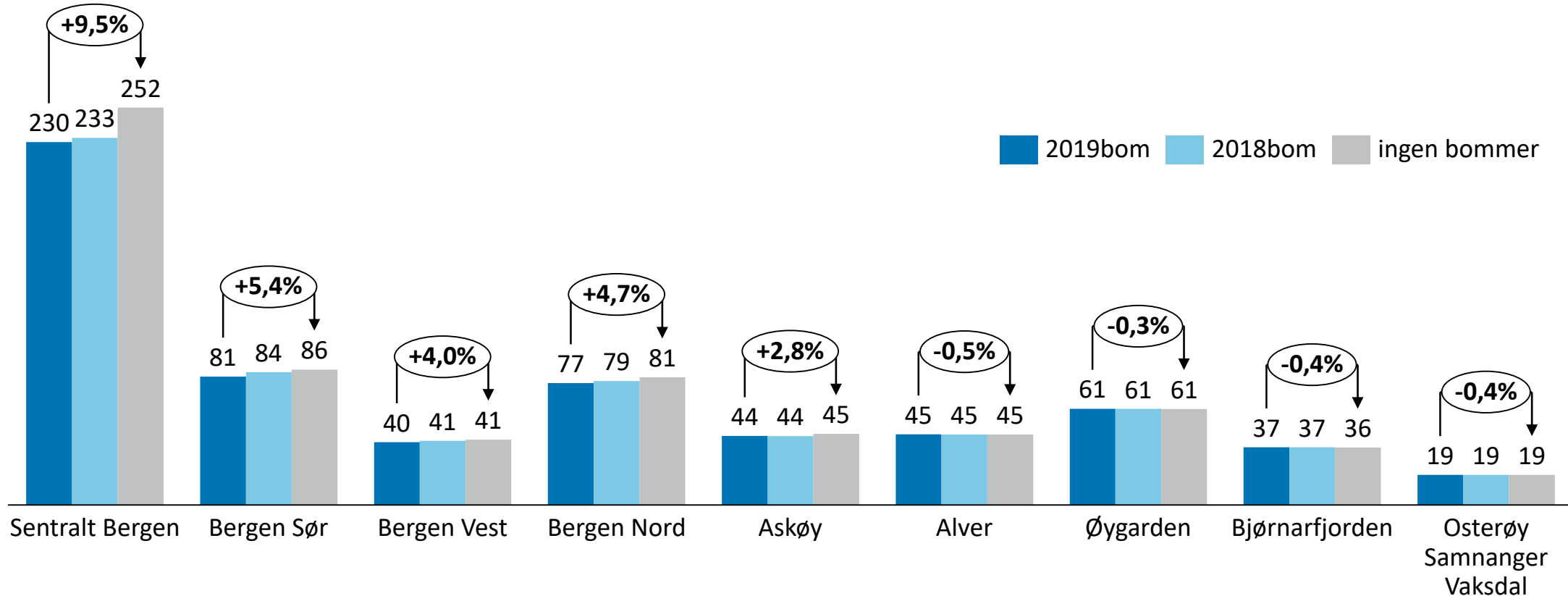
Gjennomsnittspris I rush

Økt biltrafikk uten bompenger

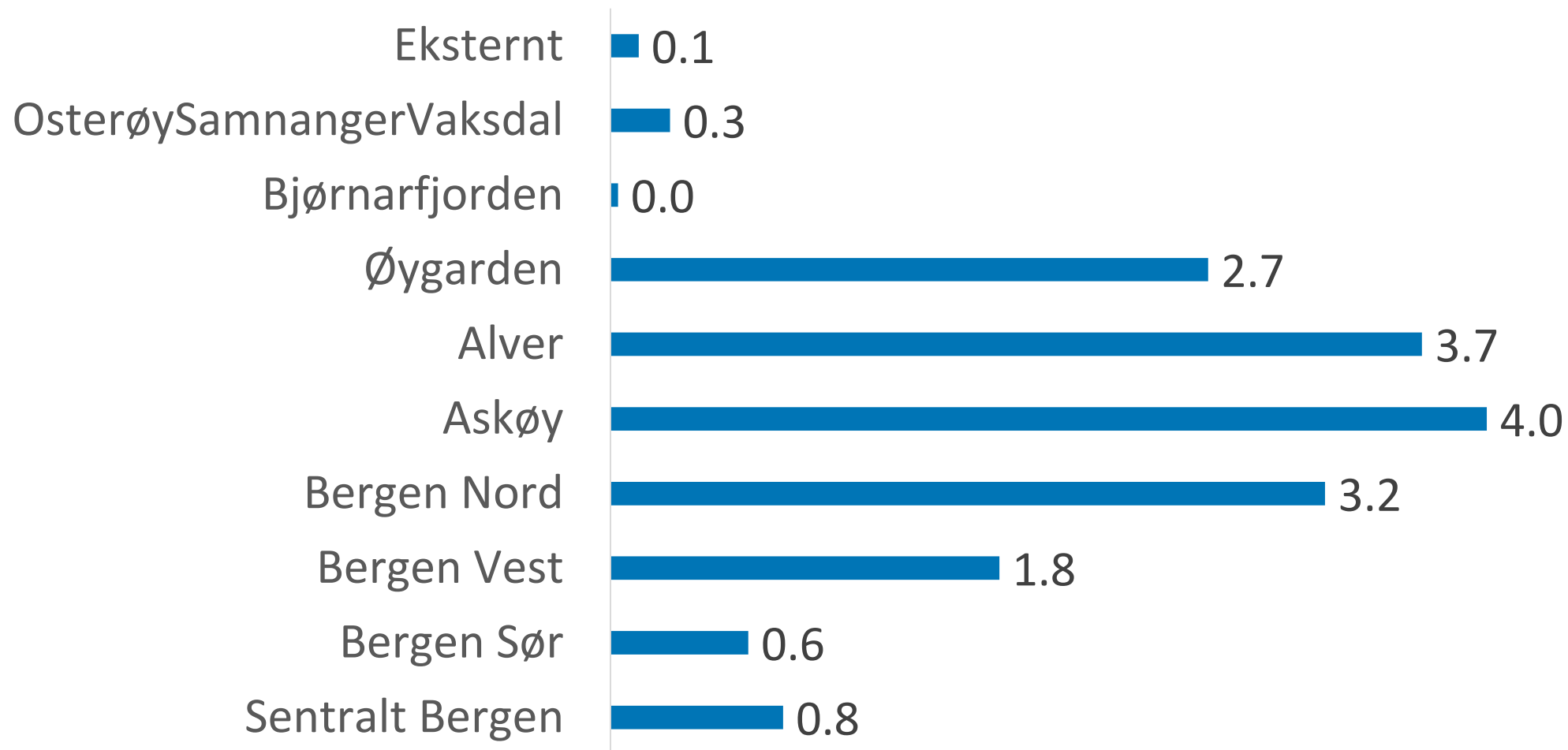
Fra RTM

- Totalt ville biltrafikken ha økt med 4 prosent uten bompenger (dagens bomring)
- Ulik økning for reiser fra ulike soner – størst økning sentralt i Bergen
- Figuren viser antall reiser (1.000 reiser) fra ulike soner i Bergen

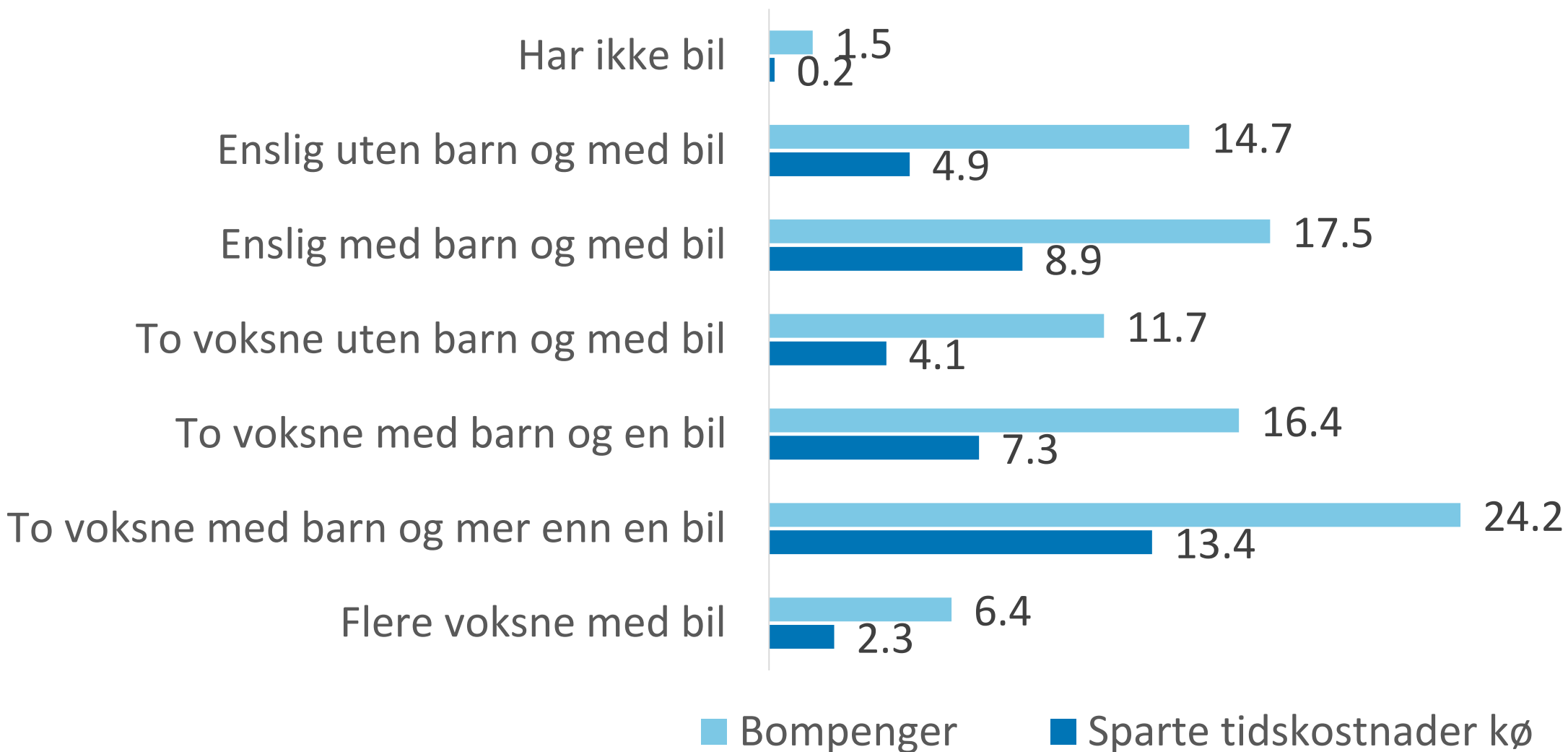

Økt biltrafikk gir mer kø

Minutter økt køtid per biltur i rush

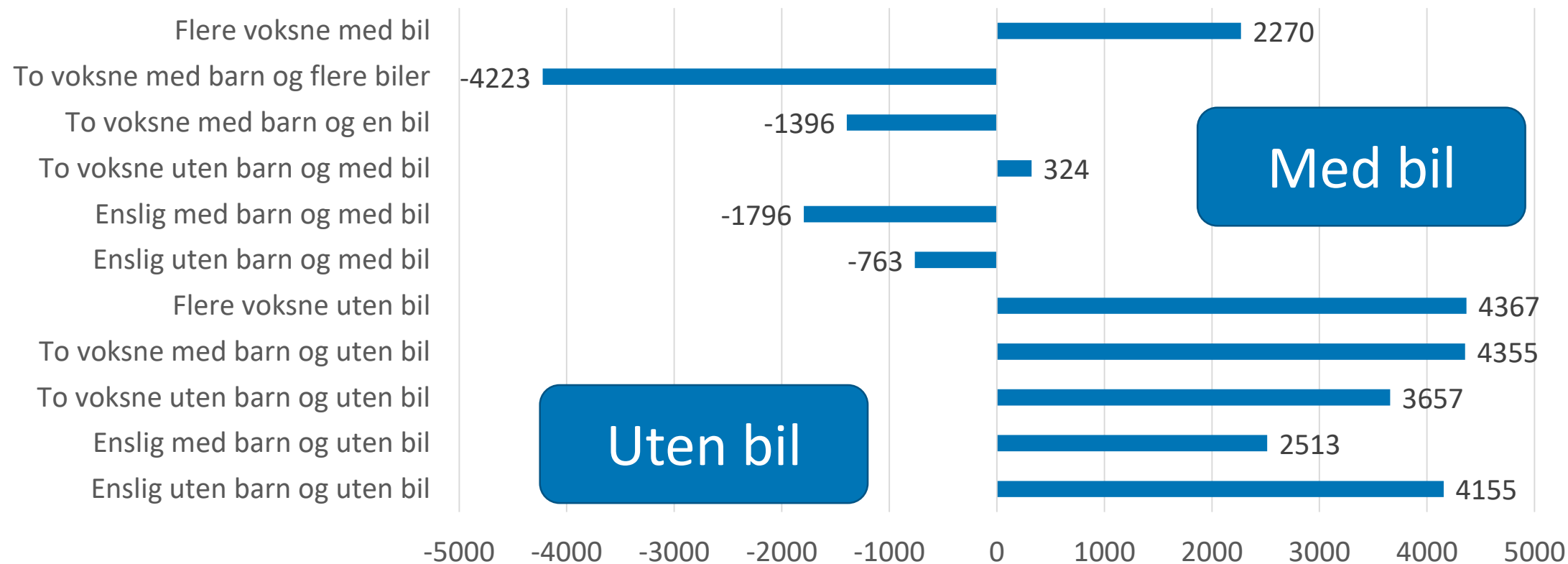

Netto bompenggeutgift (kronestandard – tidsbesparelse) kr/dag

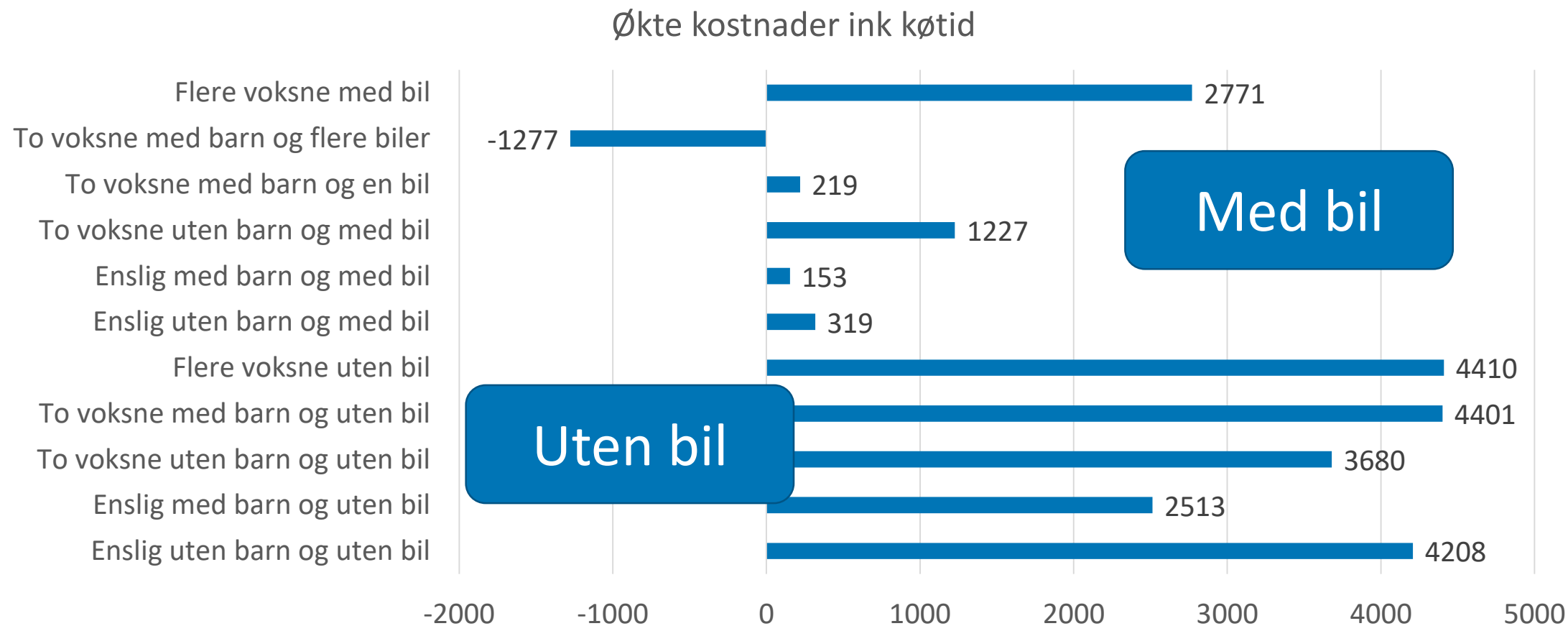

Økte utlegg med skattefinansiering (kr per person per år)

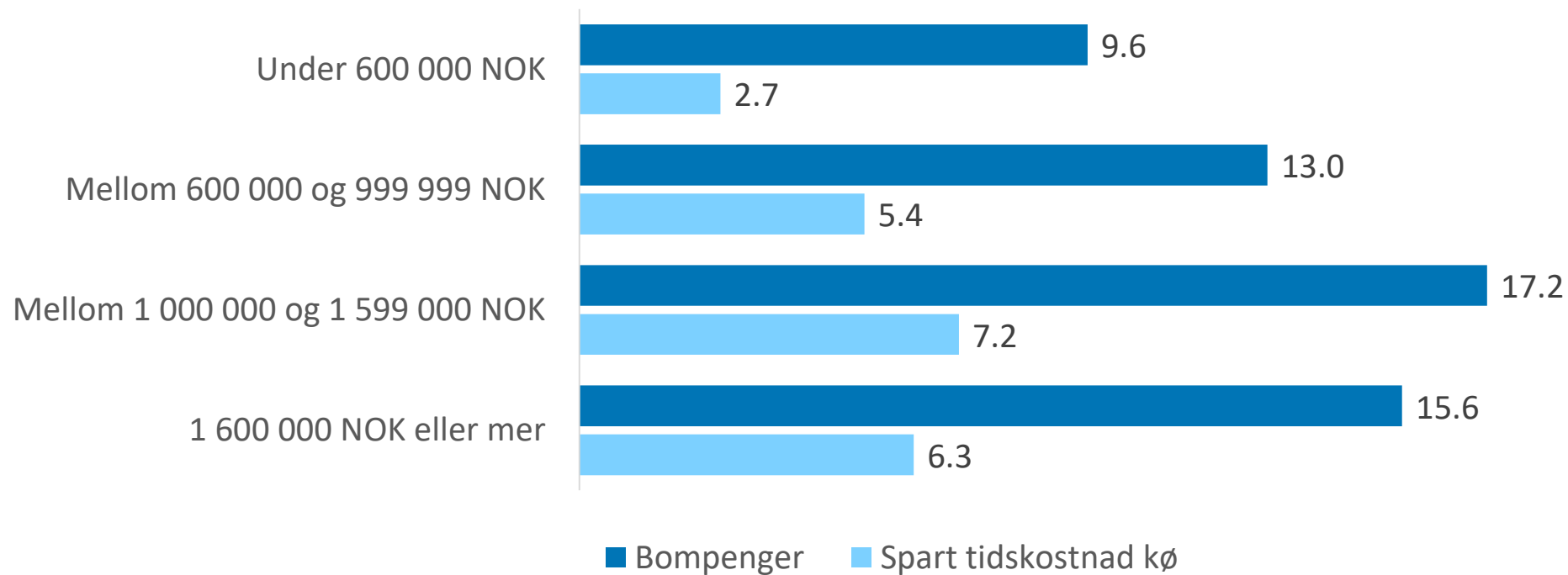
Økte utlegg med skattefinansiering

Økte kostnader ved skattefinansiering (kr per person per år)

Bompenger og sparte tidskostnader (kr per person per dag)

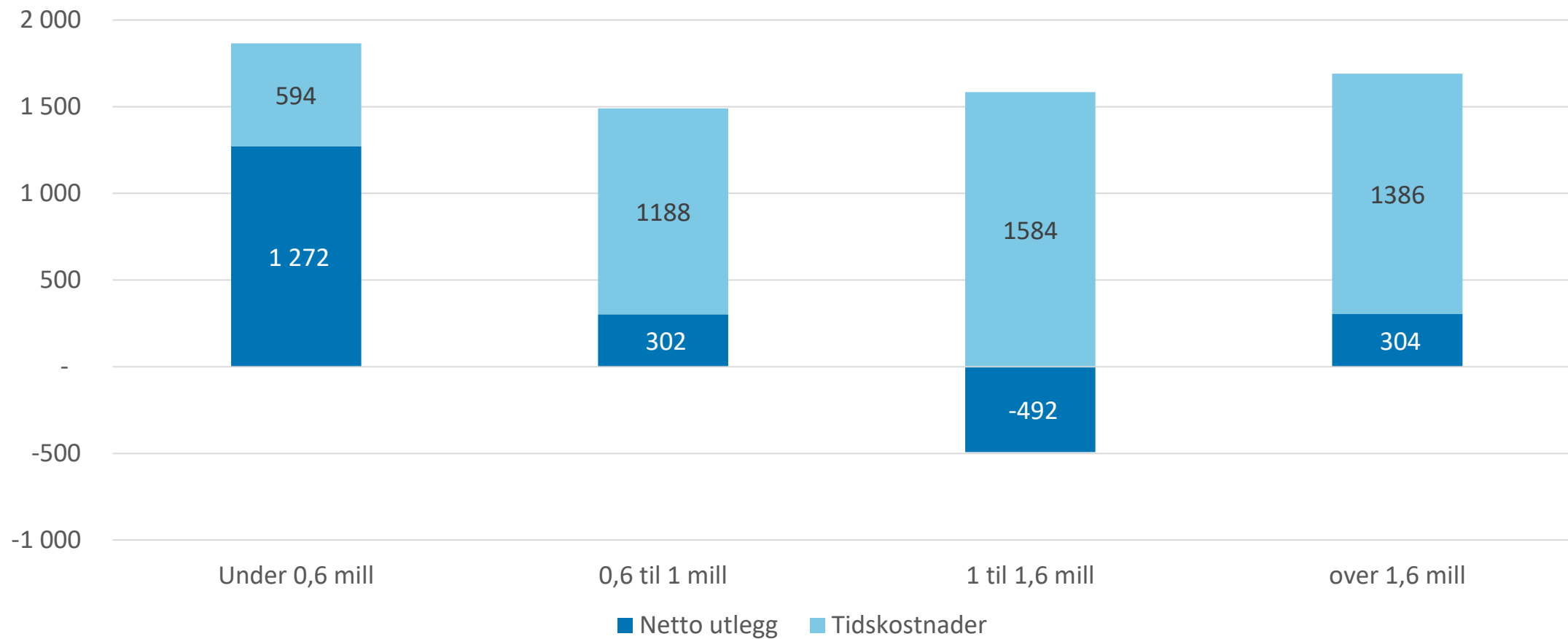

Netto bompengeutgift (kronestandard – tidsbesparelse)

«Netto» bompengekostnad,
kroner per person per dag (beregnet)

Økte kostnader ved å kutte ut bompenger Kr/år

Oppsummering

- Bompenger bidrar til redusert biltrafikk og dermed mindre kø
- De som betaler mest i bompenger vil også få størst økning i køtid
- Det er klar sammenheng mellom elbilandel og inntekt
- Husholdninger uten bil har mest å tape på skattefinansiering
- Husholdninger med lav inntekt har mest å tape på å kutte ut bomringen
- Når vi tar hensyn til køkostnadene vil nesten alle tape på en skattefinansiert bypakke